

101/2008* SAYILI TAVSİYE KARARI

“KEİ Üyesi Devletlerde Yabancı Yatırımlar ve Ekonomik Kalkınma”

1. **Karadeniz Ekonomi İşbirliği Parlamenterler Asamblesi**, üye ülkelerin ve bölgenin ekonomik açıdan kalkınmasında yabancı yatırımların öneminin ve bölgede yatırım ortamının sürdürülebilir olarak geliştirilmesini sağlamak amacıyla ticaretin serbestleştirilmesi ve serbest sermaye hareketlerinin temin edilmesi gerektiğinin farkındadır.
2. KEİPA, üye ülkelerin ekonomilerinde görülen en son eğilimleri de göz önünde bulundurarak, her ülkenin, milli yatırım politikasında sosyoekonomik temellere ve ülkenin pazar potansiyeline bağlı, kendine özgü önceliklere sahip olduğunun bilincindedir.
3. KEİPA aynı zamanda KEİ bölgesinde son yıllarda gözlenen olumlu yatırım dinamiklerine rağmen, bölgenin küresel ekonomi içindeki yatırım payının hâlâ düşük olduğunu, hatta bazı alanlarda yatırım koordinasyonu eksikliği bulunduğunu da vurgulamaktadır.
4. KEİPA, bu alandaki mevzuat çerçevesini geliştirerek, uygun yatırım ortamlarının yaratılmasını hedefleyen bölgesel işbirliğinin genişletilmesine dair taahhüdünü yeniden onaylamakta olup, yatırımcılar ve hükümetler arasında diyalogun kurulması için gerekli yardımlarda bulunmaya hazır olduğunu ifade etmektedir.
5. KEİPA, 38/1999 sayılı “Karadeniz Bölgesinde Yatırımların Teşviki ve Korunması”, 72/2003 sayılı “Avrupa Ekonomik Alanının Şekillendirilmesi” ve 33/1999 sayılı “Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası” ile 65/2002 sayılı “KTKB: Karadeniz Bölgesinde İşbirliğinin Mali Boyutu” hususlarındaki tavsiye kararlarını hatırlatarak, KTKB’nın, KEİ’nin ticaretin artırılmasında ve yatırımların teşvikinde önemli bir malî unsur olarak rolünü takdir etmektedir.

Raportör: Sn. Gagik MINASYAN, Komisyon Başkanı (Ermenistan)

10 Haziran 2008 tarihli Parlamenterler Asamble müzakereleri (bkz. 5 Mart 2008 tarihinde Tırana’da müzakere edilen GA31/EC30/REP/08/tr sayılı “KEİ Üyesi Devletlerde Yabancı Yatırımlar ve Ekonomik Kalkınma” başlıklı Ekonomi, Ticaret, Teknoloji ve Çevre Komisyonu Raporu; Raportör: Mr. Marcel Raducan – Moldova)

Parlamenter Asamble tarafından, 10 Haziran 2008 tarihinde, Atina’da kabul edilen Metin.

6. KEİPA, KEİ İş Konseyi'nin (KEİK) bölgenin ekonomik yaşamında KOBİ'leri güçlendirme imkanlarına da değinerek, özel ve kamu sektörlerinin yatırım projelerinde işbirliği içine girmesine ve bölgenin iş çevreleri arasında bir irtibat ağının geliştirilmesine katkıda bulunan KEİK'nin faaliyetlerini sıcak karşılamaktadır.

7. KEİPA, KEİ'nin yatırım teşvikine ilişkin faaliyetlerini ve yakın zamanda çıkartılan **Karadeniz Bölgesi Ticaret ve Yatırım Geliştirme Programı** dahil olmak üzere, başka uluslararası örgütler ile birlikte yürüttüğü ortak inisiyatifleri tamamen desteklemektedir. Parlamenterler Asamble aynı zamanda özellikle Karadeniz bölgesinde bölge içi ticareti ve yatırımın teşvikini artıracak iki bölgesel projenin - **Karadeniz Çevre Yolu** ve **Karadeniz Otoyollarına** dair mutabakat anlaşmaları - başarısına dikkat çekmektedir.

8. KEİPA, başta Avrupa Birliği, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) olmak üzere, yatırımların teşvikinde uluslararası ortaklar ile yakın işbirliği içinde bulunma isteğini ifade etmektedir. KEİ ve AB arasındaki etkileşim sürecindeki en son gelişmeler ve KEİ bölgesinde Amerikan yatırımlarının gittikçe artması göz önünde bulundurulduğunda, AB ve ABD ile yatırım işbirliği hayati önem kazanmaktadır.

9. **Karadeniz Ekonomi İşbirliği Parlamenterler Asamblesi, bu bilgiler ışığında KEİ üyesi devletlerin parlamentolarına ve hükümetlerine;**

i) Aşağıda belirtilen hususlara odaklanan çevreye duyarlı bir yatırım ortamının şekillendirilmesi bağlamında, mevzuat çerçevesini geliştirme sürecini *tamamlamalarını*:

- "Tek pencere" prensibinin uygulanması ve vergi oranlarının en uygun hâle getirilmesi gibi tedbirler alarak, yabancı yatırımların ülkeye kılıcı bir biçimde çekilmesini engelleyen bürokratik engellerin **kaldırılması**;

- Yabancı yatırımcılara yerli yatırımcılar ile aynı hak ve imkanların tanınması ile ayrımcılık yapılmaması prensibi esas alınarak, yabancı yatırımcılar için tatminkâr koşulların **yaratılması**;

- Net bir özelleştirme ve ihale ilan prosedürünü kabul ederek, yolsuzluğa karşı alınan tedbirleri güçlendirerek ve yabancı yatırımcıları herhangi bir sektöre çekmek amacıyla yapılacak fizibilite çalışmaları için gerekli bilgilere serbestçe erişimi sağlayarak, yabancı yatırım akış sürecinde **şeffaflık sağlanması**;

- Yabancı yatırımlar ile ilgili anlaşmazlıklarda kısa duruşma süreleri ile tahkim ve temyiz makamlarına başvurma hakkı dahil olmak üzere, **adil adli yargı çözümleri**;

- Milli mevzuatın DTÖ, OECD ve AB gibi uluslararası örgütlerin standartlarına uygun olarak **uyumlaştırılması**.

ii) Üye ülkeler ile yatırım ortaklıkları kurmak isteyen ülkeler ile ikili anlaşmalar ve çifte vergilendirmenin önlenmesine dair anlaşmalar yapmaya *devam etmelerini*;

iii) Üye ülkelerin ekonomik güvenlik gerekçesi ile yabancı yatırımcılar için giriş yasağının bulunduğu ekonomik sektörleri daha kesin bir biçimde *tanımlamalarını*; gerektiğinde uygun spesifik kanunların veya yönetmeliklerin *çıkartılmasını*;

iv) KEİ bölgesinin bilhassa bu sektörlerde artan bir role sahip olması ışığında ulaşım, enerji ve turizm alanlarında yatırım projeleri *hazırlamalarını* ve *geliştirmelerini* ve bilhassa

Karadeniz'deki kirlilik sorununu göz önünde bulundurarak, çevre projelerinin gerçekleştirilmesini *yoğunlaştırmalarını*;

v) Üye ülkeler arasında ve diğer ortaklar ile yatırım ortamı, eğilimler ve faaliyetler üzerine gelecekte söz konusu meseleler ile ilgili ortak bir veritabanının oluşturulmasına izin verebilecek geniş kapsamlı bir bilgi alışverişi *sağlamalarını*;

vi) Tatminkâr bir yatırım ortamının tamamlayıcı ön koşullarından biri olarak, malî ve kredi sisteminin sağlanması açısından portföy yatırımlarını ve özkaynak pazarını *geliştirmelerini*;

vii) KEİ Dışişleri Bakanları Konseyi tarafından 1996 yılında kabul edilen “Yatırım İşbirliği Temel Prensipleri”nin etkin bir biçimde uygulanmasını sağlayacak *gerekli tedbirleri almalarını*;

viii) Yatırım politikalarına ve KTKB'nin yatırım finansmanı projelerine daha aktif katılımına dair analiz ve ekspertiz çalışmalarında işbirliği yapmak amacıyla KEİ İş Konseyi ve Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası ile işbirliğini *artırmalarını*;

ix) AB ve KEİ arasındaki stratejik ortaklığı göz önüne tutarak, AB'nin kullanılabilir tüm malî imkanlarını da kullanma olasılığı dahilinde, öncelikle yatırım projelerinin finansmanı ve koordinasyonu ile ilgili olarak AB kurumları ile *işbirliği yapmalarını*

tavsiye eder.

10. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenterler Asamblesi, KEİ Dışişleri Bakanları Konseyi'ni bu Tavsiye Kararı'nı dikkate almaya davet eder.